

**PROGRAM
WYCHOWAWCZY
GIMNAZJUM NR 12
IM. JANA MATEJKI
W CZĘSTOCHOWIE**

CELE OGÓLNE PROGRAMU:

- 1. Wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia.**
- 2. Wartościowanie postaw i zjawisk związanych z życiem w społeczeństwie**
- 3. Przygotowanie do życia w warunkach współczesnego świata**

PODSTAWA PRAWNA:

- **Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r.(Dz. U. z 2004r. nr 256 poz. 2572 z późniejszymi zmianami).**
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.**
- **Rozporządzenie MENiS z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. nr 61, poz. 624 z późniejszymi zmianami).**
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30.04 2013r. w sprawie organizowania pomocy psychologiczno – pedagogicznej.**

„**Program wychowawczy** szkoły opisuje treści i działania o charakterze wychowawczym i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli”

„Szkolny zestaw programów nauczania, **program wychowawczy** oraz program profilaktyki szkoły tworzą spójną całość.”

Ewaluacja Programu Wychowawczego dokonywana będzie o oparciu o:

- informacje zwrotne od rodziców
- opinie środowiska lokalnego
- diagnozę wybranych obszarów pracy szkoły – ankiety
- samoocenę uczniów
- podejmowanie inicjatywy
- obserwacje pożądanych postępów w zachowaniu lub ich brak (sytuacja dziecka w szkole pod względem zachowania, nauczania i w relacjach z rówieśnikami)
- analizę sytuacji wychowawczych na zespołach wychowawczych
- badania uzdolnień

L.p.	Cele szczegółowe	Propozycje form i metod pracy	Termin realizacji	Odpowiedzialni
1.	<p>Uczeń poznaje, rozumie pojęcia: norma prawo obowiązek godność buduje własny system wartości, który będzie płaszczyzną odniesienia w dokonywaniu wyborów</p> <p>Wartościowanie postaw i zjawisk związanych z życiem w społeczeństwie</p>	<p>- Przeprowadzamy ankietę na temat znajomości praw dziecka. -Poznajemy akty prawne obowiązujące na terenie szkoły (Statut, WSO, regulaminy). -Przygotowujemy sesję szkolną „Prawa Dziecka – Prawa Ucznia.” -Współtworzymy i opiniujemy akty prawne w szkole. -Znamy swoje prawa w szkole, rodzinie, środowisku.</p>	<p>rok szkolny</p> <p>wrzesień</p> <p>marzec</p> <p>wrzesień</p> <p>wrzesień</p>	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotu Pedagog szkolny Bibliotekarz</p>
2.	<p>Uczeń jest świadomy swoich praw, nie pozostaje bierny w przypadku ich łamania, wie do kogo zwrócić się o pomoc</p> <p>Wartościowanie postaw i zjawisk związanych z życiem w społeczeństwie</p>	<p>-Organizujemy (wykład, prelekcję, rozmowę) z udziałem np. kuratora sądowego, policjanta, przedstawiciela Komitetu Obrony Praw Dziecka, wyjście do Policyjnej Izby Dziecka. -Przygotowujemy gazetkę ścienną lub informator, tablicę nt. Praw i obowiązków ucznia. -Prowadzimy rozmowy wychowawcze, pogadanki, dyskusje. -Wybieramy Rzecznika Praw Ucznia. -Zawieramy kontrakty klasowe. - Zawieramy kontrakty indywidualne wg. potrzeb</p>	<p>wrzesień – czerwiec</p> <p>marzec</p> <p>wg potrzeb</p> <p>wrzesień</p> <p>wrzesień</p>	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotu Pedagog szkolny Rzecznik praw ucznia</p>

3.	<p>Uczeń poznaje swoje cechy, a więc atuty, ale także niedostatki w umiejętnościach, zdolnościach, charakterze, urodzie, przyjmuje je do wiadomości: ocenia swoje możliwości doskonalenia się</p> <p>Przygotowanie do życia w warunkach współczesnego świata</p>	<p>-Organizujemy i uczestniczymy w zajęciach warsztatowych dotyczących poznawania samego siebie oraz współżycia z innymi ludźmi. -Realizujemy program integracyjny dla klas I (warsztaty integracyjne, wycieczki, spotkania z dyrektorem oraz pedagogiem szkolnym). -Rozpoznajemy swoje mocne strony charakteru oraz te, nad którymi należy pracować. -Jak reagujemy na sukces i niepowodzenia (warsztaty „Jak radzić sobie ze stresem”). -Opracowujemy arkusz refleksji – samooceny.</p>	<p>wg potrzeb</p> <p>wrzesień październik</p> <p>wrzesień- czerwiec</p> <p>marzec</p> <p>styczeń - czerwiec</p>	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotu Pedagog szkolny Psycholog szkolny Nauczyciele świetlicy</p>
4.	<p>Uczeń doskonali swoje umiejętności komunikowania się -jasno i otwarcie wyraża rady, prośby i oczekiwania, nawykowo stosuje formy grzecznościowe</p> <p>Przygotowanie do życia w warunkach współczesnego świata</p>	<p>-Poznajemy jak komunikować się niewerbalnie „mowa ciała”, gesty, mimika- warsztaty z komunikacji interpersonalnej. -Stosujemy pisemne i ustne techniki komunikowania się: ankiety, kwestionariusze, dialogi, debaty, dyskusje. -Burza mózgów – proponujemy metody dialogowe (aktywizujące) mające na celu samodzielne rozwiązywanie trudnych sytuacji. -Przeprowadzamy wywiady. -Nagrywamy i odtwarzamy komunikaty, życzenia, komentarze, fragmenty uroczystości, komentujemy współczesne, bieżące</p>	<p>wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień - czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec wrzesień – czerwiec</p>	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotu Pedagog szkolny Psycholog szkolny Opiekun samorządu Szkolnego Opiekun gazetki szkolnej Opiekunowie projektu edukacyjnego Nauczyciele świetlicy</p>

		<p>informacje (kronika szkolna)</p> <p>-Posługujemy się technologią informacyjną: obsługa komputera, korzystanie z Internetu i vademecum multimedialnego.</p> <p>-Prowadzimy szkolną stronę internetową.</p> <p>-Redagujemy gazetkę szkolną.</p> <p>-Przygotowujemy akademie i apele.</p> <p>-Nagradzamy wyjątkowych uczniów naszej szkoły nagrodą „Tęczową”.</p>	<p>wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec wrzesień- czerwiec wg potrzeb</p> <p>czerwiec</p>	
5.	<p>Uczeń dostrzega różnice między ludźmi akceptuje je. Postępuje uczciwie i jest przyjaźnie nastawiony do otoczenia. Uczeń wie jak bezpiecznie zachowywać się na wycieczkach szkolnych i klasowych. Uczeń zna znaczenie słowa tolerancja</p> <p>Wartościowanie postaw i zjawisk związanych z życiem w społeczeństwie</p> <p>Przygotowanie do życia w warunkach współczesnego świata</p>	<p>-Poznajemy się w zespołach (nie tylko klasowych)</p> <p>- zajęcia integracyjne, wycieczki integracyjne.</p> <p>-Czy tolerancja to pობлаżanie? – zdobywamy informacje opierające się na przykładach z życia, prasy, TV, zajęcia z wychowawcą na temat tolerancji i dyskryminacji</p> <p>- jesteśmy tolerancyjni wobec odmienności</p> <p>- pozbywamy się stereotypów</p> <p>- bierzemy udział w imprezach integracyjnych, np. Olimpiada Specjalna.</p> <p>- Rozmawiamy, dyskutujemy, dzielimy się uwagami na temat problemów szkolnych, moralnych, społecznych w godzinie z wychowawcą.</p> <p>-Wiemy jak zachowywać się w miejscach publicznych,</p>	<p>wrzesień</p> <p>wrzesień - październik wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec wrzesień – czerwiec miejski harmonogram imprez</p> <p>wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec</p>	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotu Nauczyciele wspierający Pedagog szkolny Nauczyciele świetlicy</p>

		<p>unikamy kontaktów z użytkami, uczestniczymy w programach prozdrowotnych, umiemy powiedzieć „nie”.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Znamy regulaminy wycieczek -Realizujemy akcję „Stop Agresji”. -Podejmujemy przedsięwzięcia na rzecz wsparcia niepełnosprawnych (zbieranie plastikowych nakrętek, itp.) 	<p>wrzesień maj czerwiec wrzesień – czerwiec</p>	
6.	<p>Uczeń uczy się współpracy w grupie, stara się sprawiedliwie wyznaczyć granice swoich praw i obowiązków (asertywność w myśleniu i działaniu) umie odmówić i radzić sobie w sytuacjach trudnych</p> <p>Przygotowanie do życia w warunkach współczesnego świata</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Uczymy się rozpoznawać uczucia własne i innych. -Uczestniczymy w zajęciach uczących nas zachowań asertywnych. -Uczestniczymy w zajęciach antystresowych (co to jest stres i jak z nim walczyć). -Organizujemy pomoc koleżeńską. -Wolontariat, Caritas – organizujemy akcje charytatywne Wielka Orkiestra, Góra Grosz, pomoc świąteczna) 	<p>wrzesień - czerwiec wg potrzeb wg potrzeb wrzesień – czerwiec wrzesień - czerwiec</p>	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotu Opiekunowie wolontariatu Caritas Opiekunowie samorządu szkolnego Pedagog szkolny Pedagog szkolny Nauczyciele świetlicy</p>
7.	<p>Uczeń uczy się odpowiedzialnego stosunku do nauki poprzez planowanie i ocenianie nauki</p> <p>Wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Comiesięczne monitorowanie postępów uczniów, konsultację, zebrania z rodzicami, dziennik elektroniczny -Zespoły wychowawcze nauczycieli (wg. potrzeb). -Prowadzenie spotkań trójstronnych: nauczyciel – wychowawca – uczeń. - Zajęcia wyrównawcze. -Procedury usprawiedliwiania obecności 	<p>wrzesień – czerwiec wg potrzeb wg potrzeb wrzesień – czerwiec wrzesień</p>	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotu Pedagog szkolny Psycholog szkolny Bibliotekarz Nauczyciele świetlicy</p>

		-Indywidualny tok nauczania – praca z uczniem zdolnym. -Poznajemy informacje o technikach zapamiętywania, rozwoju myślenia.	wrzesień – czerwiec wg potrzeb	
8.	<p>Uczeń umie zaplanować i pełnić funkcje organizatora imprezy klasowej, szkolnej, środowiskowej</p> <p>Wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia</p> <p>Przygotowanie do życia w warunkach współczesnego świata</p>	<p>-Przedstawiamy scenariusz imprezy (zabawy) integrującej klasę – giełda pomysłów. -Przygotowujemy plany ważnych uroczystości szkolnych, klasowych, jesteśmy ich organizatorami (Dzień Chłopaka, Andrzejki, Dzień Samorządności, Walentynki). -Włączamy się do współtworzenia imprez środowiskowych (Dzień Europejski, Festyn, Konkursy Międzyszkolne, Powiatowe, Dzień Patrona, Komers). -Organizujemy Dni Otwarte Szkoły.</p>	<p>wrzesień</p> <p>wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec</p> <p>marzec – kwiecień</p>	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotu Pracownicy szkoły</p>
9.	<p>Uczeń zna niebezpieczeństwa stosowania substancji uzależniających</p> <p>Wartościowanie postaw i zjawisk związanych z życiem w społeczeństwie</p>	<p>-Spotykamy się z przedstawicielami wyspecjalizowanych instytucji (Towarzystwo Powrotu z „U”, Ośrodek Pomocy z Problemem Alkoholowym, Policja, Straż Miejska, Śląskie Centrum Psychoedukacji, Program Profilaktyki. -Realizujemy programy profilaktyczne, prozdrowotne (Trzymaj Formę, Masz Wybór, Żyj bez ryzyka) -Jesteśmy świadomi konsekwencji wynikających z zażywania i eksperymentowania z</p>	<p>wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec</p>	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotu Pedagog szkolny Psycholog szkolny Nauczyciele świetlicy Bibliotekarz</p>

		<p>środkami uzależniającymi (alkoholem, papierosami, narkotykami, dopalaczami, napojami energetyzującymi).</p> <p>-Znamy procedury postępowania w sytuacjach trudnych.</p> <p>-Organizujemy alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego (rajdy, wycieczki, zajęcia sportowe, koła zainteresowań, zajęcia unijne).</p>	<p>wrzesień</p> <p>wrzesień – czerwiec</p>	
10.	<p>Uczeń rozumie swoje miejsce w przyrodzie, stara się nie działać na szkodę środowiska naturalnego</p> <p>Wartościowanie postaw i zjawisk związanych z życiem w społeczeństwie</p> <p>Przygotowanie do życia w warunkach współczesnego świata</p>	<p>-Uczestniczymy w akcji „Sprzątanie Świata” -dbamy o czystość najbliższego otoczenia</p> <p>-Poznajemy piękno najbliższej okolicy – możliwość udziału w rajdach, wycieczkach.</p> <p>-Organizujemy Tydzień Ekologiczny – współpracujemy ze środowiskiem.</p> <p>-Organizujemy pomoc dla zwierząt ze schroniska.</p> <p>-Sadzimy drzewka wokół szkoły, poprawiamy otoczenie szkoły (Fundacja ekologiczna „Silesia”)</p>	<p>wrzesień</p> <p>wrzesień – maj-czerwiec</p> <p>kwiecień</p> <p>styczeń</p> <p>październik</p>	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Nauczyciele przedmiotu</p> <p>Nauczyciele świetlicy</p>
11.	<p>Uczeń z szacunkiem odnosi się do dziedzictwa kulturowego, sam dąży do prezentowania wysokiej kultury osobistej, posługuje się językiem pozbawionym wulgaryzmów</p> <p>Wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia</p>	<p>-Rozmawiamy o naszym języku i stroju - uczymy się argumentować, przedstawiać własne zdanie</p> <p>- nosimy odświętny strój w czasie uroczystości szkolnych</p> <p>- propagujemy czystość języka ojczystego (wypowiedzi ustne, pisemne, akademie, przedstawienia,</p>	<p>wrzesień – czerwiec</p> <p>w potrzeb</p> <p>wrzesień – czerwiec</p>	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Nauczyciele przedmiotu</p> <p>Bibliotekarz</p> <p>Nauczyciele świetlicy</p>

		<p>konkursy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - mówimy NIE wulgaryzmom, nasz język , nasze wypowiedzi świadczą o NAS. -Jesteśmy bezpośrednimi odbiorcami dzieł kultury masowej - wyjścia do kin, teatrów, filharmonii, wystawy. -Co to jest savoir – vivre? – konkurs dla uczniów, szukamy przykładów w literaturze. -Pośrednio i bezpośrednio uczestniczymy w pracy szkolnego koła teatralnego. -Organizujemy szkolne imprezy. 	<p>wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec</p> <p>marzec</p> <p>wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec</p>	
12.	<p>Uczeń uczy się poszanowania dla własności intelektualnej (autorskiej, wynalazczej) innych ludzi</p> <p>Wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia</p> <p>Przygotowanie do życia w warunkach współczesnego świata</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Pracujemy w bibliotece szkolnej -propagujemy ciekawe nowości wydawnicze -rozmawiamy o czasopiśmie młodzieżowych. -Jesteśmy obecni na wystawach prac malarzy, grafików, rzeźbiarzy – znamy naszych artystów. -Korzyści płynące z użytkowania komputera i Internetu. 	<p>wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień - czerwiec</p>	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Nauczyciele przedmiotu</p> <p>Bibliotekarz</p>
13.	<p>Uczeń zna walory własnego miasta i regionu, potrafi je zaprezentować</p> <p>Wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Poznajemy czołowe postacie ze środowiska lokalnego i regionu – spotkania w zespołach klasowych. -Wykorzystujemy środki techniczne (kamera, aparat fotograficzny, komputer) do tworzenia dokumentów na temat regionu. 	<p>wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec</p>	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Nauczyciele przedmiotu</p> <p>Opiekun SKKT</p> <p>Opiekunowie projektu edukacyjnego</p>

		<p>-Redagujemy tekst o walorach naszego miasta (projekt edukacyjny, list opis, notatka).- Osobliwości naszego regionu – opracowujemy plan wycieczki po regionie. -Sporządzamy projekt mapy regionu z zaznaczeniem ciekawych obiektów historycznych, miejsc przyrodniczych i baz turystycznych.</p>	<p>wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec</p>	
14.	<p>Uczeń identyfikuje się ze szkołą</p> <p>Wartościowanie postaw i zjawisk związanych z życiem w społeczeństwie</p>	<p>-Znamy logo szkoły i posługujemy się nim - Nosimy identyfikatory</p> <p>-Reprezentujemy szkołę w zawodach sportowych, konkursach międzyszkolnych i innych. -Dbamy o wizerunek szkoły – podejmujemy się prac porządkowych wokół placówki. - Organizujemy Festyn z Okazji Dnia Dziecka, dzień Patrona</p>	<p>wrzesień – czerwiec wrzesień – czerwiec wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec</p> <p>listopad – czerwiec</p>	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotu Pracownicy szkoły</p>
15.	<p>Uczeń jest świadomy swojej narodowości i potrafi godnie to okazywać</p> <p>Wartościowanie postaw i zjawisk związanych z życiem w społeczeństwie</p>	<p>-Systematycznie poznajemy nasz kraj, doceniamy jego walory (wycieczki – kl. I Kraków - „Śladami Jana Matejki”, - kl. II Warszawa – stolica Polski, Muzeum Powstania Warszawskiego, - kl. III Oświęcim – Wadowice -Nasze postawy: - uczeń jako kibic - uczeń jako fan - uczeń jako sportowiec - Analizujemy różne sytuacje – rozmowy,</p>	<p>wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec</p>	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotu</p>

		<p>dyskusje.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Znamy polskie tradycje związane ze świętami- Polskie potrawy – poznajemy przepisy, Wigilie klasowe, w ramach programu „Trzymaj formę” przygotowujemy potrawy polskie i świata. -Przygotowujemy konkurs „Pieśni i poezji patriotycznej”. - Konkurs historyczny o Janie Matejce - Realizujemy program „Upowszechnianie zasad prawidłowego żywienia wśród dzieci i młodzieży prowadzonych przez miasto Częstochowa” 	<p>grudzień kwiecień</p> <p>wrzesień – czerwiec wg harmonogramu</p> <p>wrzesień – czerwiec</p>	
16.	<p>Uczeń umie nawiązać kontakt z rówieśnikami na świecie jest otwarty na wartości innych kultur</p> <p>Wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia</p> <p>Przygotowanie do życia w warunkach współczesnego świata</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Poznajemy przyjaciół przez Internet, - Realizujemy zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa w sieci E – twinning, kontakty osobiste, listowne. -Znajomość języków obcych, a rynek pracy, uczestniczymy w dyskusji, pogadance. -Pracujemy w Szkolnym Klubie Europejskim. -Poznajemy kraje Europy (kultura, obyczaje, kuchnia, waluta). -prezentacje klasowe, obchody Dnia Unii Europejskiej, Języków Obcych. -Uczestniczymy w konkursach na temat zintegrowanej Europy. -Zajęcia dodatkowe z języka obcego. -Uczestniczymy w programach unijnych proponowanych przez szkołę 	<p>wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec wg harmonogramu impres szkolnych</p> <p>wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec wrzesień – czerwiec</p>	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Nauczyciele przedmiotu</p> <p>Opiekunowie projektu edukacyjnego</p> <p>Bibliotekarz</p> <p>Koordinator PKOL</p>

		współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. - Uczestniczymy w programie Socrates Comenius, E- twinning	wrzesień – czerwiec	
17.	<p>Uczeń dba o własne zdrowie oraz prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny. Propagujemy zdrowy tryb życia.</p> <p>Przygotowanie do życia w warunkach współczesnego świata</p> <p>Przygotowanie do życia w warunkach współczesnego świata</p>	<p>-Higiena osobista okresu dojrzewania – pogadanki – Realizujemy programy prozdrowotne : -„Trzymaj formę to twoja polisa na życie”. program -„Masz wybór” program antynikotynowy. - Realizujemy program „Upowszechnianie zasad prawidłowego żywienia wśród dzieci i młodzieży prowadzonych przez miasto Częstochowa” -Pomoc pedagoga, psychologa</p>	<p>wrzesień – czerwiec wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec wrzesień – czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec</p>	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotu Pedagog szkolny Psycholog szkolny</p>
18.	<p>Uczeń rozwija swoje indywidualne zdolności</p> <p>Wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia</p>	<p>Indywidualna praca z uczniem zdolnym, -Udział w olimpiadach i konkursach -Kierowanie młodzieży w celu poszerzenia wiedzy i umiejętności do instytucji wspierających pracę szkoły (projekt edukacyjny) -Nagradzanie uczniów zdolnych, rozpowszechnianie ich osiągnięć. - Tutoring - innowacja pedagogiczna - Mentor</p>	<p>wrzesień – czerwiec wrzesień – czerwiec wrzesień – czerwiec</p> <p>styczeń czerwiec</p> <p>wrzesień – czerwiec</p>	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotu Tutorzy Mentorzy</p>

